

ოგოლი მუშა

შენ საპატიმროს გამოეპარე.
ვით შეუქო ღრუბლის ნაპირებიდან.
ხმალომწოდელი იღმა მკვარე,
გამოკეცილი მუწევი ქვებიდან.
ბნელი საკანი ასინათლე
შორეულ დღეთა უცხო მესიით;
გაპყვეი ღრუბლს და მოინათლე;
ბრძოლით, წამებით და პოეზიით.
მეტეხმა იცის—მწირი სახელი
დღეღურ ალერსით როგორ დაფაროს,
და უკეცავების გამოხსახველი—
ააციმციმოს ვრცელი სამყარო.
იქ შენ ზანებებს უჯდოსნები
და ყურს არ უდღებ ბოროტს შურიანს;
რმის ასპარეზს იპყრობ ოცნებით
და ბრძოლის ალი მუდამ გუწურია.
მტკვარს რომ დათოვს მთვარე ამბორით
და წამებულთა ლანდი გაჭრება,—
სულს გაიტაცებს მაშინ გზა შორი
და ფრთებს შეისხამს ძლიერს აფრებათ...
და „მომავლი“ ლექსით ფერმკრთალით
აიციმძება... და მორცხვ ფერებში
ჩაწვება ენება, რომ ნალევრდელი
გადაეჭოვოს წრფელ სიმღერებში.—
ჩვენ არ ვიცოდით, თუ ბედს ცვალებადს
გზების დატება ისევ ეწაღდა,
და ცივ რკალებში მძივე წვალება
ხელახლა უნდა გამოგვეცადა.
მაგრამ მოვარდა სხვა ქარტხილი
და მეტეხს ისევ სევდით ვიგონებთ.
ბოროტი ხმალით გულგაჩხილი
სისხლში ვასველებ ლექსის სტრიქონებს.
ისევ ვიკაფავთ გზას მწვერვალისკენ,
და გულს ათრთოვებს სხვა გაქანება;
მთვრალი ვართ მფეთქვე ცისფერ ალისგან.
მშობლიურ მაისს რომ ეზმანება...
შენ ციურ ელვით გადმოფრქვეული
შორი ნათელი სულს უთავაზე;
ამიერიდან, ვით ორეული
წინ გაგაქანებს გვარი—თავად!

სოლომონ თავაძე.

გოგამილი თამარი

მე ჩავიხედე საკუთარ სულში,—
გაშუქდენ თვალნი წყნარის ღიმილით:
„რად მომივინებთ,—როგორც წარსულში,
„როგორც პატარას რად არ მიმეღიო?“
და ავივსებთ ლოდებს ოხვრით...
და ავივსებთ კლდეთა ღუმლით...
თამარი შენს წინა ვსდევარ ქედმობრით,
გულს გამღვლევი კეცხლის ღუმელით:
„გულს გავაღებ... სულს გავაღებ...“
ისევ იმ ფიცით, იმავე პირობით...
მაგრამ შენ თვალნი სევდით მორაზე
და დაშთენ სულნი ჩემნი მწირობით...
კმუნავს გარემო ჩემს სიშორეზე,
საზღვართა ჩვენთა უნაპირობით...
მაგრამ მზე ბრწყინავს საკუთარ სულში,
იქ სადაც ერთხელ ვმღერდით, ვსტეროდით;
თვალნი თამარნი ელვნი ფერხულში,
ედგმა იქმან გამოშობირობით...
...მოღის შათირო, ენა უცეხი,
დაუღალავი სულთა სერიობით!..

ბ. ტუქიშვილი.

დალოცვა ლეკებისთვის

მე სიმღერებით გული დავტყვირეთ
და გული მახრჩობს—ნიაღვრებით,
ვებრძვი საკუთარ გრძნობათა ზვირთებს—
(გრძნობა მძიმეა—ქრისტეს ჯვარით)
ამ უდაბნოში—(ჩემს ქვეყანაში)
სული ავანთე ვით კელაპტარი,
მაგრამ საომრად მიწვევს დანაში
და არ მასვენებს ბედი—აფთარი.
ბევრი ჭრილობა ეხლაც მატყვია
(ეს ყველა ბედის ნათავებელი),
მაგრამ მე ვკოცნი ყველა ნატყვიას,
რომელსაც ბრძოლა გადახვდით.
ნაყიდ გვირგვინებს მე არ მოველი,
(ყველა ყასაბი შეიძენს იმას),
და ოქროს ლექსით—შის შეგწოველი
მუდამ გულს გუშვერ ცეცხლების წვიმას!
არ მიყვარს სულის ბრძოლა შეყვანა,
გზა ერთი არის—(სიმატრეთის)
ვლოცავ ქვეყანას, მაგრამ ქვეყანა
მტერია ჩემი როგორც პოეტის!
ჩემ-გზას გაეყვები—გულ გახურებით
(ვიცი რომ ცრემლის ხარკია—თვით)
და როგორც ჭრისტეს ნაფეხურებით
ისე დარჩება აქ ჩემი კვალი!
და როს მეწამულ ცეცხლს წარბე
ცა შემოვიღებს—შის ცისარტყელ
მე გრძნობა უფრო მომეჭარბება
და ლექსებისთვის დავლოცავ ყველა

ს. ფაშაძე-წილი.

სალამოები ჩემს ზანდარსთან

ჩამს ფანჯარასთან სძინავ კვიპაროსს
და სთვლემს დაფენილ ყვავილთა წვეთს,
როცა საღამოს სურს მოიპაროს,
დღე და სიჩუმე ჩემს ირგვლივ წვეთს.
მე დავლონდები, მთებიდან მთავრე
ოქროს სხივებით ღიღანას იწვიმებს,
და ისე ვფიქრობ:—გადავყვე ბაიყ
სულში ნივთებისა და დამწვარი სიჩუმის.

მივდივარ ბალის ვიწრო ბილით,
გაგვებთ ვაშლის და ატმის რტოებს
და როცა მთვარე ჩავა მთებს იქით
ლამეს უამბობ ჩემს სიმატრეთს.

ო, რამდენია მოგონებანი
გადაბანული ნამით და ღლითი...
ო... სული რამდენ ვარდში ეზანა...
და რამდენ მზესთან აენით დილა...
ფიქრობ და წვეთა ბაღში, ბოიკან,
გაღრმავებული, ფოთლოვანი,
გარედ დაჭრილი სიმწუხარე,
და სულშიც დარდი დაღის...
და შუალამე ავლებს საფრთხეს
ქალის მკლავივით გადახრდილ კოცნებს...
და როგორც ფარდა—ცა უნაბე
ტოკავს და სევდის ფოთლებს ატყვებს.

... და ოცნებათა მაღალ მწვერვალს
უტყერ შორიდან და ვწვდები ისე
რომ ჩემს სარკმელზე დაგაწვედ თოვლებს
და როგორც ბავშვი ვიტყვებ ისე.

ი. მისაშვილი.

მამდარი სურვილები

დარჩა სიხარულის მხოლოდ მოგონება,
და ჩემი დღეები ქრიან პეპლებივით.
ლურჯი საღამოა, მოღის დაღონება,
და გრძნობის კოცონზე ჩუმად ვიფერვლები.

რა მწარეა ასე დროის გაგაძელება,
ეს თეთრი ცრემლები, და გლოვა ჩემია.
რა ეჭნა, მე ცხოვრება ისევ მეძნელება,
და წითელ ყვავილებს ტყვია მიჩვენია.

სამარისკენ მივალ მკვდარი სურვილებით,
ო, ჩემი საშველი აღზად არ იქნება.
თვალები ქრებიან, მე წელა ვიღვები,
და ჩემი იღბალი იწვევს დაფიქრებას.

და გაფრინდა ლოცვა კიდან მონაბერი,
და! მოვიქნავე მე ღამის თენებით.
ეხლა ქვეყანაზე არ მსურს არაფერი,
არ მსურს არაფერი გარდა მოცვენების.

მე ჩემი იმედი საღდაც შორს მგონია,
და სიჩუმე ისევ სასაფლაოზეა.
გული—სამარე, გრძნობა—კოცონია,
ტანი—სიმძიმეა, სული—ქაოსია...

ტერენტი გრანელი.

ანდერძი

უნდა აღსრულდეს ჩემი სიტყვა, მე იგი თუ ვთქვი,
უნდა აღსრულდეს, ჩემმა გულმა რაც აირჩია,
არ მსურს ეგ მკერდი დაიგესლოს ქვემძრომთა სუნთქვით,
და ან ამ ტუჩებს დაეკონოს სამარის ქია.

არ მსურს დაირღვეს მიწას ნესტი ნაზი სხეული,
არ მსურს აბამდეს ქერა თმებში ქსელს ალაბუდი,
თეთრ სულარაში უგრძნობლად გამოხვეული
საზნაო ღეშად მეც ოდესმე გარდვიტყე უნდა?

ო, მეგობრებო, თუ ჩემს სიკვდილს კი იგრძნობთ მწვევედ,
ცეცხლის ტალღები მომახვეით წითელ ფარებათ,
დაღლილი სული თეთრი ფრთებით ღმერთებთან წავა,
და თქვენც ჩემს ნაცვლად ჩემი ფერფლი მაინც დაგრჩებათ.

საფო მგელაძე.

ჩემი პოზიციონალიზმი

მე აღარ მომწონს ძველი ლექსის აზრი ბეჯითი,
ჩემში გადატყდა შინაარსი და რითმის ჩარჩო.
მინდა ტფილისში ავაშენო ოქროს მენიითი,
რომ მუდამ მქონდეს მე ახალი მეოსნური სარჩო.

რა ეჭნა, სპარსეთმა ხალიჩებით მომავალთა.
არაფერს გზოვავ. ჰინით ფრჩხილი რომ დაღისტრმო.
სულში სიხარულად ყვავილები მზენ ჩამოთოვა
და მსურს ლეილას სამფლობელოს თარით ვესტუმრო.

ხარუხულ მეოსნს გაეციოლებ თან შუამავლად,
ის შემასწავლის მოწიწებით იტყურ კილოს,
პოეზიისთვის მზეს გარდავქმნით ფერფლად და ნავლად,
რომ არაზნინთ გაელა არცინ არ ითაკილოს.

მხოლოდ ფქვეთთვის კი დამითმია თეთრი ევროპა
მე შუაზაზარს გადავკარე ქირმანის შალვებს,
და გადავწყვიტე მაჰმადებთან ეშხით მღვდრობა,
რომ პოეტობა შევასწავლო ყველა ჰამზარებს.

ი. დაროშვილი.

არც ერთ გრს არა ჰყავს ჩვენოდენი
პოეტები. ყოველ ქართველს კარგა
ხნით აწვალუბს პოეტური პოტენცია
და ვინაიდან ჩვენ არსებითად ღრმა
არა ვართ, არამედ ფერადი, ადგილ-
ადგილად მოღის „სხნა“ ამ წვალუბრით,
თავისუფალ რითმებში გადასვლა. ტე-
ნი მაინც მაღლობის ღირსია: ჩვენი
გეოგრაფია ნაპირობით მიდგარია და
სთინქსების სიციხე, ნიოვანის ზანტი
ძილი, დამალა სიმწვანის ქაობები,
სცვლიან მთის პერს, მცინვარებს, ვიო-
რდების ყნოსვას, ალბის იებს და ნა-
ფეხებს, ნაფეხებს... და სულ პატარა
სივრცეზეა ეს ფერადი ხალიჩა გა-
შლილი, ჰავა კილომეტრებზე კონტ-
რასტებით სუნიტავს. და ყველა ამის
საიდუმლოება მზეა, რომელიც ასე
უყვარს, ჩვენს პოეტებს, მაგრამ თვალს
ვერ უმაგრებს. ამიტომ სიბრძნე შინაა,
სილბე მისი ცეცხლოვანობის ჩვენით
ფერად რითმებს, ღამაზ ორნამენტო-
ვას. ბევრიბარია მისელ საიდუმლოე-
ბის გახსნისთვის, რაც მეცნიერებას,
ბოლოვან და ხელოვნებას აწევს და
ხერხემალს უღუნავს. მათში ყველაზე
მტკიცე პირველია, მაგრამ დინჯია და
ჩვენ გვაშინებს. ყველაზე თამამი და
ამაყი მესამე და ჩვენს მას გაუყვევით.
მაგრამ მეცნიერებას ვერ დავუნათე-
სავეთ, ვერ შევაჯახებ... ამას გითხე-
ქიარია და თუ გერმანებას არა,
ლოგერმანელობა მაინც, ჩვენ ფეცე-
ბა აღმოსავლეთში გვაქვს, რომლის
მეტყვრება ნივანისებურია და ნა-
ხევს პოეტური. იქ შეჯახება არაა,

იქ პარმონიაა. ნიცშეს ბუნტარობა და
„ნება ძლიერებისადმი“ აღმოსავლეთის
და ჩვენ გვიტაცებს, მაგრამ არ გავ-
გმირავს. თუმცა ზარატუსტრა სპარ-
სელია, მაგრამ უფრო პოტენციით,
რადგან ნიცშეს ფრაკი ეცა და გახა-
მებული საყულოც ჰქონდა. ჩვენ ვერ
დავჯახებთ მეცნიერებას და ხელო-
ვნებას და ერთად მიგვაყვს ის. ასე
იყო ძველ ქართულს მწერლობაში
(ინდოეთ-სპარსული ლიტერატურის
გავლენის ხანა) და ასე დარჩა დღე-
საც, იმ განსხვავებით, რომ ფილოსო-
ფია ხელოვნებაში მიჰქრა, მისუსტდა,
მაგრამ ფორმა და ეგზოტიკა თვით
ხელოვნებით გამოთქმისა უფრო ინ-
ტენსიურია.
და დღეს ქართული პოეზია უფრო
ამ ფორმების და ფერადების მქონე-
ლია... ის შორდება ოდნავ აღმოსავ-
ლეთის კოლორიტს, მაგრამ ვერ
გთოვინება დასავლეთის ფილოსოფიურ
აზროვნებას—მეცნიერებასთან შეჯახე-
ბას. რელიგიასთან კი ჩვენს პოეზიას
მუდამ (თუ შორეულ სასულიერო პო-
ეზიას არ ავიღებთ) მცირე კავშირი
ჰქონდა... ამიტომ, თუ დღეს ქართუ-
ლი მწერლობა საკმაო ნათელს და-
სტყევებს, ეს იქმნება მარტო მისი
უხეი, ფერადი და მზიური ფორმებით
გამარჯვება. და ჩვენ მას შევიყვ-
არებთ, სანამ არ დაგვიდგება ის დრო,
როცა ჩვენ „საშინელებით ვიწმუნდ-
ებით, რომ უკვე ვეღარ გვგრძნობთ სი-
ლამაზეს“ ამას ვინცელმანი ამბობს,
თავის კერძო წერილში რომის ახალ-
გაზრდა აზნაურის ფრიდრიხ ფონ-
ბერგისადმი. ვინცელმანმა იცოდა
ელინისტის ძალა, მას ესმოდა სილამა-
ზე—გიორგის განმარტებით ვიწმუნდ-
ებას, რადგან მისი სული უფრო
ელინური იყო და ის სავსებით შევი-
და ელინიზმში. დიხა, დადგება ხანა
ჩვენის ცხოვრების, როცა ვეღარ ვი-

გრძნობთ ამ მშვენიერების ძალას და
შეგშფოთლებით ერთბაშად. მაგრამ
ვიდრე ახალგაზრდანი ვართ და ჯან-
სადი ინსტინქტი ზვირთობს, ჩვენ მის
მიწელებზე ნერვებით, შევიცვამთ სი-
სხლში... და ვფიქრობთ, რომ აღმო-
სავლეთის ღრმა, მელოდიურ ფილო-
სოფიას დაშორებული და დასავლ-
ეთის ბუნტარული და ბოლოს კი უფრო
პოზიტიური ფილოსოფიამდე ვერ მი-
სული, ჩვენი მწერლობა მაინც გაბარ-
თილებულია ქართული უხეი ბუნებით,
ძველებური სიმღერით და უფრო კი
ახალ ფერადის ფორმებით.
და ამ ახალ ფორმებზე მეშაობს
დღეს ქართული პოეზია. და ტფილი-
სი მას გაბარებულს ძველის თარე-
ბით, კუთხაბანდებით, ჰამქრებით და
ოქროს ქამრებით. და ტფილისის სუ-
ლი ამართლებს ახალ თქმას „მომხა-
მულ ყვავილებზე“, კაფეებზე და კო-
ლომინებზე... ტფილისი ყოვლის შე-
ძლები: ძველი, მზინი, ამტანი და გამ-
ტანი...

ბერლინი.

აკაკი პაპავა.

მეგობრებო

(ცხოვრების ლექსი)

...ვამბობ უცხოელად, რაც წუხე-
ლის სიხარად ენახე:
ფიკავ საღდაც... რაღაც ჯუღრმულ-
ში, თუ ორმოში, ამის შესახებ ვერა-
სა ვეტყვით...
დიდხან ვიჯექი...ტანჯვის ისრები
უხედა მსობრად მკერდსა და გულსა...
ჩუ!... ჩემსობრად... რა ხანაურობა...!
ლანძღვა—გინება... ძალმომრეობა...
გზადვ: წინ წამოვარდეს ვიდაც ქაბუ-
კი, რომლის შეგნება მზესა ჩრდილა-
ვდა...

შ. არაგვისპირელი.

მზერა ჰუმანი

ბალი დაფიქვა ყვავილების ფოთ-
ლების თივლმა.
მაისია.

დღესასწაული; პოეზიის, გაზაფხუ-
ლის და ცხრა ჯვარის ლის იქით
მხარეს ერთ მთის მწვერვალზე უსო-
ვარ დროიდან რომ არის აღმართული.

მაგონდება.
უშანკო კრავი შესაწირად განაშა-
დები. დედის ხელებზე ახიარული თაფ-
ლის სანთლებით, და წყნარი ლოცვა
ცხრა ჯვარის მთაზე.

რა კარგი იყო. მზის ღიმილი რკა-
ლავდა მთის კალთებზე გაფენილ ქო-
ხების ლანდებს, და უსაძვრო სივრ-
ცეს სერავდა შორეული ზარის ქე-
თინი.

დაკარგულია დროთა აღრიცხვა.
მემატინანს არ აღვნიშნავს პერგა-
მენტზე ესე ამბავი. და ლეგენდებსაც
დავიწყნით მისი სახელი.
იყო მკვდელი—მაშა შვიდი ორეუ-
ლი ვაჟი.

მრავალი თვალი სჭერტდა სამა-
ხლო ბედნიერ მშობელს, მაგრამ ვა-
ნები ავგინებდნენ ცოლების შერთვას.
ნადირობით ირთობდნენ თავს და მო-
სვენებას არ აძლევდნენ ჯიხვებს, ქუ-
რიკებს.

მაგრამ განა დიდხანს გასტანდა ლა-
ლობა იმ ქვეყნის ღირსეულ შვილთა,
რომელსაც არა ერთხელ გადატეხია
ფარი მოზღვავებულ მტერთა ლახვარ-
ზე? და როდესაც ზნა გაისმა: „ქულებე
კაცი“ გამოვიდეს მტრის დასახვედ-
რად, მკვდელმა ლოცვით გაისტუმრა
ბრძოლის ველზე შვიდი თანხრდილი.
დრომ განვლო.

სოფლის ბოლოზე აღფრთოვანებით
შევივებენ შინ დაბრუნებულთ.
შვიდნი მძანი არ აშენებდნენ ნაღ-
ვლით მისულთ.

— სისინი?
— ბრძოლის ველზე დარჩენ მტრის
ისარით გულგანგმირულნი.

— შევდითავე?
— ღუმლით გასცეს პასუხი საბარლო
მკვდელს.

განთიადამდე არ შეწყვეტილა სა-
მკვდლოში გაცხარებული ჩაქურის ცე-
მა. შვიდი ჯვარი აიკიდა დილით მკე-
დელმა მხარზე და დაღვრებული გაე-
შურა მთის მწვერვალისკენ.

მას შემდეგ არცინ არის მისი მზა-
ლავდა მთის კალთებზე გაფენილ ქო-
ხების ლანდებს, და უსაძვრო სივრ-
ცეს სერავდა შორეული ზარის ქე-
თინი.

მოუხმეს სოფელს.
გამართეს ჰუმანი.
წმიდა ადგილად აღიარეს ჯვართა
სივანი. და შვიდთა ყრმათა მოსავო-
ნებალად დღეობად დასდეს მაისის
შვიდი.

შემდეგში ორი ჯვარი კიდეც მი-
ლურსმეს იმ ადგილს გმირთა მშობ-
ლების მოსაგონებლად.

ამბობენ...
„მაგრამ ჰე, ვინ იცის, რას არ ამბო-
ბენ.“

დღეს მაისია.
დღესასწაული პოეზიის. და ყვავი-
ლების. და როდი მსურს სოფლი დამ-
ძიმდეს წარსულ დროთა მოგონებე-
ბით.

მის. პოპორიშვილი.

